

Goed advies sla je niet in de wind

Participatie via adviesraden

Adviesraden in nauwe schoentjes

Kritiek

- Laatste jaren heel wat kritiek op lokale adviesraden:
 - Vaak slapende structuren
 - Meer feestcomité dan adviesraad
 - Beperkte inhoudelijke meerwaarde in adviezen
 - Werken vanuit een reactief scenario
 - Verkokering
 - Eigen agenda van deelnemende verenigingen, vertegenwoordigen niet de brede bevolking en middenveld
 - Weinig diversiteit (leeftijd, afkomst, ...) -> participatie-elite
 - Inhoudelijke drempel, zeker bij meer technische adviesraden (bv. GECORO)
 - Ook zaak van het gemeentebestuur: hoe ga je ermee om?
 - Worden geconfronteerd met nieuwe dynamieken (burgercollectieven, actiegroepen, ...)
- MAAR: gebrek aan ondersteuning, duidelijke taakstelling en gebrek aan respect voor adviserende rol?

Nieuwe realiteit

- Nieuwe vormen van burgerparticipatie schieten als paddenstoelen uit de grond:
 - Op initiatief van politiek, of op initiatief van middenveld en burgers
 - Politiek wil geloof van de burger in de politiek herstellen
 - MAAR:
 - Gevaar van participatiekoterijen: nieuwe vormen naast wat er al is -> respect tav wat al bestaat?
 - Het verdrinken van de vis in schijnparticipatie
 - Soms te vaak gebonden aan een politicus
 - Politici bepalen de voorwaarden:
 - Cherry picking: zelfpromotie en eigenbelang
 - Gevolg: argwaan
 - Gebrek aan kennis en expertise -> kwaliteit aanbevelingen
- Nood aan debat over de samenstelling en de taakstelling**

Extra uitdagingen

- Afschaffing opkomstplicht -> erosie draagvlak
- Spanning representatie – participatie
- Dubbele participatiekloof: we verliezen een deel van de bevolking
-> hoe gaan we hun stem nog horen?
- Risico op diplomademocratie van mondige, hoogopgeleide burgers

De oplossing?

Proeftuinen

- Burgerparticipatie en adviesraden zijn geen concurrenten, zijn complementair
- Een duurzaam kader voor burgerparticipatie in beleidsadvies
- Traject beweging.net:
 - We geven een adviesraad op lokaal niveau de **bevoegdheid**, de **mensen** en de **middelen** om met burgerparticipatie aan de slag te gaan
 - Aan de hand van een **doordacht** traject
 - In **co-creatie** met de adviesraad(en) en het lokaal bestuur
 - En met een duidelijke en **impactvolle** uitkomst

Voordelen

- De **vraagstelling** van participatie-initiatieven zou meer gericht zijn en daardoor zou ook de **impact** van de burgerbetrokkenheid vergroten:
 - Afbakening scope: wat is er nodig en hoe
 - In overleg met alle stakeholders (politiek, administratie, werkveld, ...)
 - Voeling met het (werk)veld, realiteit
 - Kwaliteit voor advies
- Het **draagvlak** voor en de **geloofwaardigheid** van het initiatief groter zijn.
 - Door brede samenstelling geen zweem van politieke recuperatie
 - Burgerbetrokkenheid als onderdeel van adviescultuur
 - Resultaten belangrijk voor alle politieke actoren

Voordelen

- De **mobilisatiekracht** van het participatie-initiatief groter zijn:
 - Meer betrokkenheid van stakeholders
- **Duurzamere** impact:
 - Adviesraden refereren naar eerdere adviezen
- De **geloofwaardigheid** en de **relevantie** van de adviesraad meer naar waarde worden geschat door beleidsmakers
 - Niet langer verwijt van ivoren toren -> voeling met wat leeft
- Verankering, verdieping en verbreding advies

Concreet

- **Fase 1: Een verkennend gesprek**
 - Vastleggen van randvoorwaarden & mogelijk eindresultaat
 - Vastleggen programma
 - Vastleggen kerngroep die project lokaal opvolgt
- **Fase 2: Een brede infosessie**
 - Informeren en sensibiliseren van brede doelgroep
 - Creëren van draagvlak
 - Inzetten op “event waarde”
- **Fase 3: een eerste participatief event**
 - In kaart brengen van de lokale noden: rond welke thema's kunnen we inspraak organiseren
 - Werven van geïnteresseerde burgers die project van dichtbij wensen op de volgen

Concreet

- **Fase 4: Uitdieping**

- Werkdagen & werkgroepen
- Uitwerken van participatie initiatief op basis van output brede participatieve sessie
- Uitwerken van terugkoppeling: hoe worden de resultaten bekend gemaakt?

- **Fase 5: Lancering van het participatie initiatief**

- Lancering van het initiatief & verwerking van de resultaten

- **Fase 6: Disseminatie event & voorstelling van de resultaten**

- Bekend maken van de resultaten
- Voorstelling van vervolgtraject

Voorbeeld

Fase1: het gemeentebestuur en de lokale Gecororaad stappen in het traject.

Fase2 & 3: Na een brede infosessie identificeren we via een participatieve methodiek verschillende knelpunten in de ruimtelijke ordening van hun gemeente.

Fase 4 & 5: een werkgroep bestaande uit Gecoroleden en ambtenaren verwerken de input en werken een bevraging uit die de knelpunten beter in kaart moeten brengen.

Fase 6: Het gemeentebestuur en de Gecoro-raad organiseren een infosessie om de resultaten van de bevraging en hun plan van aanpak bekend te maken.

Concreet

Wat mag je verwachten van
beweging.net?

Een uitgewerkt traject op maat van de gemeente

Inhoudelijke ondersteuning en procesbegeleiding

Communicatie en werving

Co-financiering van het traject

Concreet

Wat verwachten wij van het lokaal bestuur?

Een duurzaam engagement

Werving en communicatie

Logistieke ondersteuning

Bemannen van de werkgroep

Geraardsbergen

- Traject met dorpsraden
- Voorstel: gemeenschappelijk kader
- 2 richtingen:
 - Wat verwacht bevolking van een dorpsraad?
 - Wat heeft een dorpsraad nodig van het lokaal bestuur?